

شعار ۶

تبیین شعارهای مشترک

شماره ششم، تابستان ۱۳۹۸

تبیین شعار
«بنفسی أنت
وأهلی ومالی»
شعار محرم ۱۴۴۱

شعار

شعار - تبیین شعارهای مشترک - شماره ششم، تابستان ۱۳۹۸

بنفسی أنت و اهلی و مالی

تبیین شعار «بنفسی أنت و اهلی و مالی»؛ شعار محرم ۱۴۴۱

تهیه و تنظیم: معاونت تولیدات رسانه‌ای جامعه ایمانی مشعر با همکاری سازمان تبلیغات اسلامی
به کوشش: حجت‌الاسلام علیرضا ربانی‌منش (معاونت راهبردی جامعه ایمانی مشعر)

طراح جلد: علی ناصری

صفحه‌آرا: مجتبی خاوری

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰ تومان (غیرقابل فروش)

استفاده از مطالب نشریه و تکثیر آن برای هیأت‌ها در صورت ذکر منبع آزاد می‌باشد.

سازمان تبلیغات اسلامی

کد پستی: ۱۴۱۶۷۱۳۱۱۳

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۱۳۱۲

تلفن: ۶۶۴۰۳۳۴۳

رایانامه: pr@ido.ir

جامعه ایمانی مشعر

قم، صندوق پستی:

سایمانه پیامک: ۳۰۰۰۱۵۴۲

رایانامه:

پایگاه اطلاع‌رسانی: info@۱۵۴۲.org

۳۷۱۹۵-۱۵۱۳

۳۰۰۰۱۵۴۲

www.۱۵۴۲.org

بسم در یعنی بسم

به جای مقدمه

رسم انتخاب و اعلان شعار، در تاریخ اسلام رشته بلندی دارد که سررشته‌های آن را باید در جنگ‌ها و غزوات رسول خدا جُست. چنان که از امیرالمؤمنین (علیه السلام) نقل شده که شعار مسلمانان در جنگ بدر «یا منصورُ اُمّت» بوده است. در کنار این شعارهای عمومی، رجزخوانی‌های سرداران سپاه اسلام که با اشعار حماسی خود را معرفی می‌کردند می‌تواند نمونه‌هایی از شعارهای صدراسلام را برای ما تداعی کند.

رسم انتخاب شعار برای برنامه‌های هیأت، چندیسالی است در میان هیأت‌های مختلف رایج شده است. با توجه به این ریشه تاریخی، گرایش هیأت‌ها را باید به فال نیک گرفت، هر چند باید مراقب بود که آسیب و آفت گریبان این سنت را نگیرد. برای همین همواره باید اصولی را برای انتخاب شعار در نظر گرفت که مهم‌ترین آن توجه به حفظ روحیه حماسی عاشورا، توجه به پیروزی جبهه حق در این واقعه و پرهیز از انتخاب شعارهایی است که حاصل آن فقط پرداختن به اندوه و ناراحتی از واقعه کربلاست. بر همین مبنا

انتخاب شعار باید طی فرایند صحیحی انجام گیرد و همه جوانب این انتخاب، در نظر گرفته شود.

- از میان کلمات و عباراتی که فراوان در زیارات معصومین علیهم السلام تکرار شده است، مضمون عبارت «**بنفسی أنت و اهلی و مالی**» می باشد که بر اساس پیشنهادهای مختلف هیأت های سراسر کشور، انتخاب و به عنوان شعار محوری محرم الحرام ۱۴۴۱ به تأیید و تصویب رسید. استفاده از این شعار و مفاهیم آن مستلزم تولید و پرورش گفتمان «ایثار»، «توجه به اهمیت کانون خانواده» و «اهمیت مسائل اقتصادی در دستگاه اهل بیت علیهم السلام» و سپس جریان سازی و ترویج آن در فضاهای رسانه ای هیأت است.

- امید است که انتخاب این شعار بتواند اثری کافی و ماندگار بر تبیین و ترویج فرهنگ و سیره اهل بیت علیهم السلام در جامعه ما بگذارد.

هیأت، متولی خانواده

ابتدای زیارت جامعه که سلام می‌دهیم نکته نابی وجود دارد، می‌خوانیم: «السلامَ عَلَیْکُمْ یا أَهْلَ بَیْتِ النَّبُوَّةِ»؛ اهل بیت (ع)، اهل بیت نبی (ص) نیستند، اهل بیت نبوت هستند. یعنی پروژه دین، خانوادگی اجرا شده است. شما هر جا بخواهید از ذکر اهل بیت (ع) استفاده کنید و محفلی برای ذکر اهل بیت (ع) بسازید و برپا کنید، دارید محفلی درباره ذکر روابط خانوادگی، ذکر مظلومیت‌های اعضای یک خانواده و ذکر عواطف یک خانواده مطرح می‌کنید.

در جای دیگر از این زیارت شریف آمده است: «مُؤَالَاتِکُمْ عَلَمُنَا اللَّهُ مَعَالِمَ دِینِنَا وَ أَصْلَحَ مَا کَانَ قَسَدَ مِنْ دُنْیَانَا وَ مُؤَالَاتِکُمْ مَمَّتِ الْکَلِمَةُ وَ عَظُمَتِ النُّعْمَةُ وَ اِئْتَلَفَتِ الْفُرْقَةُ»؛ در ادبیات عرب، اگر جار و مجرور مقدم شده باشد افاده حصر می‌کند. «وَ اِئْتَلَفَتِ الْفُرْقَةُ» به این معناست که فقط با ولایت شما، تفرقه به الفت تبدیل می‌شود. چرا طلاق زیاد شده است؟! چون ولایت، ضعیف و کم شده است. اگر ولایت قوی بشود

به صراحتِ زیارتِ جامعه امام هادی (علیه السلام)، تفرقه تبدیل به الفت می‌شود. چرا نمی‌شود؟! زیرا یکی از طرفین یا هر دو طرف، ولایتشان می‌لنگد. سخن این است که در این برهه از زمان، هیأتِ بهترین مکان برای تقویت ولایت مردم نسبت به امامان معصوم (علیهم السلام) می‌باشد. شعار ماه محرم امسال، با ذکر مقدمه فوق و با در نظر گرفتن تأکیدات رهبر معظم انقلاب در دیدار با ستایشگران بر موضوع «خانواده»، با محوریت همین موضوع انتخاب شد. ایشان تأکید کردند: «در این برهه از زمان، روی مسئله خانواده تکیه کنید»^۱ و در جای دیگر نیز فرمودند که: «این کار از شما برمی‌آید»^۲ و شما می‌توانید این کار را انجام بدهید؛ مخاطب ایشان در این امر، ستایشگران به عنوان عضوی از جامعه هیأت بود. رهبر معظم انقلاب به ستایشگران مأموریت دادند که در حوزه آسیب‌های خانواده ورود پیدا کنند. جامعه ایمانی مشعر که یکی از مهم‌ترین نگاه‌هایش به تولید محتواها، مطابقت با آخرین فرمایشات رهبر معظم انقلاب در حوزه‌های مختلف هیأت می‌باشد، این امر حضرت آقا را مستمسک کار خود قرار داده و پس از برگزاری جلسات مشورتی در رابطه با انتخاب شعار محرم الحرام ۱۴۴۱، محوریت این انتخاب را بحث «هیأت و خانواده» گذاشتند.

۱ - بیانات در دیدار با ستایشگران اهل بیت (علیهم السلام)، ۷ اسفند ۱۳۹۷.

۲ - بیانات در دیدار با ستایشگران اهل بیت (علیهم السلام)، ۷ اسفند ۱۳۹۷.

خانواده، سلول بنیادین جامعه

از دیگر علت‌های ضرورت پرداختن به بحث خانواده، تأکید رهبر معظم انقلاب در مبحث گام دوم انقلاب و بیانیه‌ای که در این راستا صادر کردند، می‌باشد. ایشان رسیدن به تمدن اسلامی را مستلزم چهار مرحله قبل از آن می‌دانند که این‌ها مقدمه‌ای برای رسیدن به تمدن اسلامی می‌باشند. مرحله اول، انقلاب اسلامی است. مرحله دوم، نظام اسلامی. مرحله سوم، دولت اسلامی و مرحله چهارم، جامعه اسلامی که جامعه اسلامی به تمدن اسلامی منجر خواهد شد.

آن‌چه اندیشمندان در بحث جامعه‌سازی می‌گویند این است که سلول بنیادین یک جامعه، خانواده است. خانواده کوچک‌ترین واحد اجتماع و جامعه و تأثیرگذارترین آن است. برای ساخت یک جامعه، اگر به حوزه خانواده توجه شود، بقیه امور هم اصلاح شدنی است؛ اما اگر به موضوع خانواده توجه نشد، بقیه امور هم از دست خواهد رفت. یعنی ما هر فعالیت سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و... که مد نظرمان باشد، کنش‌گر اصلی آن مردم یک جامعه هستند. مردم جامعه چطور می‌توانند رفتار خودشان را در حوزه

سیاست، اقتصاد و فرهنگ به یک رفتار مطلوب برسانند؟ بخش اعظم و قابل توجهی از آن در حوزه خانواده است؛ در بستر خانواده و تربیت در آن است که می‌شود سؤال کرد که آیا می‌شود روی این کنش‌گران سیاسی و اقتصادی و فرهنگی حساب کرد یا نه؟! در چه جهت؟! منفی یا مثبت؟! سرعت رشد آن‌ها چقدر است؟! بنابراین در مرحله جامعه‌سازی اسلامی نگاه به خانواده از اهمیت بالایی برخوردار است. این هم مسأله‌ای است که در رابطه با ضرورت شعار محرم باید به آن بپردازیم.

هیأت، مکتب تربیتی فراگیر

از طرفی بستر هیأت به عنوان بزرگترین تشکل مردمی جامعه، می‌تواند پای خانواده را به یک محفل عمومی باز کند. شاید دیگر اجتماعات به این قدرت نباشند. این جمعیت انبوه که از طرف خانواده وارد هیأت می‌شود، به دنبال خود، پتانسیل و ظرفیت معنوی و مادی برای هیأت می‌آورد. هیأت یک سازمان مردم‌نهاد دینی به معنای واقعی کلمه است که سلامت دارد. کسی که وارد این حوزه می‌شود از سلامت این تشکل مردمی اطمینان دارد و راه را برای جامعه‌سازی و رشد آن فراهم می‌کند. رساندن خانواده به هیأت خودش یک استراتژی و راهبرد و یک مسأله مهم برای حل شدن مسائل حوزه خانواده است.

توجه به ظرافت و انعطاف در انتخاب شعار

در طول سال‌هایی که «جامعه ایمانی مشعر» اهتمام به انتخاب شعار در مناسبت‌های مذهبی داشته است، این شعارها لزوماً بیانگر ابعاد و زوایای تمام و کامل یک موضوع نیست. یعنی اگر می‌گوییم قرار است در حوزه خانواده شعار انتخاب شود، منظورمان این نیست که این شعار به همه ابعاد بحث خانواده و ارتباطش با هیأت پرداخته است؛ بلکه در انتخاب شعار، گاهی کمترین ارتباط با موضوع برای ورود به آن بحث کفایت می‌کند، اما نکته‌ای که در آن مهم است نگاه ظریف و هنرمندانه است. ما هیچ وقت نخواستیم یک شعار را عریان بیان کنیم، مثلاً نمی‌گوییم «خانواده حسینی، تمدن اسلامی»؛ قرار نیست این‌گونه پیام را صریحاً منتقل کنیم. بلکه قرار است با یک نگاه هنرمندانه و با عبارات مأثور از اهل بیت (ع) یا غیر آن، گریز نمکین موضوع را در این شعار داشته باشیم. خود شعار باید قابلیت داشته باشد حتی دکور یک هیأت قرار بگیرد یا در متن مداحی مادحین عزیز یا موضوع منبر سخنرانان محترم قرار بگیرد و بسط پیدا کند و تبیین شود. پس نگاه هنرمندانه و عدم صراحت در آن ملاک است.

بنفسی اُنت و اُهلّی و مالی

با توجه به این دو مقدمه، شعار امسال ما در فضای محرم «بنفسی اُنت و اُهلّی و مالی» انتخاب شد؛ یعنی اینکه خودم و خانواده‌ام و دار و ندارم فدای شما. این معنای ظاهری عبارت و شعار است. اما در این ترکیب وقتی از فدا شدن صحبت می‌کنیم، در آن حرکت است که برای انگیزه‌بخشی به مخاطب لازم و ضروری است.

از طرفی فدا شدن لوازمی دارد: از لوازم فدا شدن این است که من باید آمادگی برای فدا شدن پیدا کنم و حرکت کنم. اگر بخواهد خانواده من فدایی راه امام حسین (علیه السلام) باشد، باید آن آمادگی را پیدا کند. پس برای این آمادگی جمعی باید عیارِ معنویّت خانه و خانواده‌ام را بالا ببرم. آن آمادگی هم به این معنا است که خودم را در مسیر اسلام ناب قرار بدهم.

مصادق بارز ترکیب بذل مال و خانواده، در روضه خانگی و هیأت خانودگی است، زیرا در این بستر هم خانواده انسان به زحمت می‌افتد و باید هزینه بشود و هم دارایی

انسان. اساساً شروع و ترویج هیأت، خانوادگی است. همان گونه که خانواده اجتماع را شکل می دهد، در مورد هیأت هم باید بگوییم هیأت های خانوادگی، هیأت های کلان را شکل می دهند و هیأت های کلان باید هیأت های خانوادگی را توسعه بدهند. همان گونه که خانواده، یک امت و اجتماع را شکل می دهد و سلول اجتماع است تا این عضو را و این بدن را شکل بدهد، در نظام هیأت هم به این صورت است. هیأت های خانوادگی اگر توسعه آن ها به هم بخورد و فقط هیأت های عمومی باقی بمانند، هیأت های عمومی هم از بین می روند. هیأت های خانوادگی تشکیل دهنده و تغذیه کننده هستند. وقتی یک هیأت خانوادگی شکل می گیرد یعنی این خانواده امام را به خانه دعوت می کند و می خواهد از زائران حضرت در خانه پذیرایی بکند. کسی که در خانه، پذیرای وجود امام و زائران امام شد، آن وقت بچه ها در این خانه حشر و نشر با امام و با زائرین ایشان پیدا می کنند و با این سیره و تربیت رشد می کنند. کسانی که این فضا برای آن ها آشنا بوده با سرمایه عظیم تری به هیأت عمومی می آیند یعنی وقتی به آن جا می آیند فقط زائر نیستند بلکه کسانی بودند که خودشان پذیرایی کننده از امام و زائران امام بوده اند. حال این جا را هم برای خودشان می بینند یعنی این امام و این زائر برایشان آشناست. وقتی انسان قبلاً از وجود و سرمایه و مال خود برای پذیرایی از امام و زائران امام در خانه خود سرمایه گذاری کرد، این سرمایه گذاری با یک محبت و شوقی انجام می شود که این محبت و شوق وقتی به هیأت عمومی می آید برانگیخته تر می شود. بنابراین شعار فقط یک حرف احساسی صرف نیست؛ بلکه اوج حرکت ما در محرم و عاشورا که فدا شدن در راه اباعبدالله الحسین (علیه السلام) می باشد را تبیین می کند. با عنایت به این شعار، من هم باید از خانواده ام مایه بگذارم و هم از دار و ندارم و مالم.

احیای امر ولایت

نکته قابل توجه دیگر در این شعار این است که در همین بحبوحه و سختی اوضاع اقتصادی است که من می توانم به مخاطبم القاء کنم، مؤمنی که واقعا اعتقاد دارد و مجدانه پای این دستگاه ایستاده است باز هم حاضر است از دارایی ضروری خودش بگذرد، اما دستگاه اباعبدالله الحسین (علیه السلام) حتی به پول قلیل او که شریک این دستگاه می شود زنده باشد و بماند. این هم فدا شدن است و در آن حرکت و پیام است. ما بسیاری از اوقات اولویت امر ولایت را فقط در مقام زبان و اندیشه تکرار می کنیم؛ «وَلَمْ يَتَذَكَّرْ بِشَيْءٍ كَمَا يُؤَدِّي بِالْوَلَايَةِ»^۱. تأکید می کنیم که مهم ترین امر دین، امر ولایت است؛ بارها در زیارت نامه ها «بِأَيِّ أَنْتَ وَ أُمِّي وَ نَفْسِي وَ أَهْلِي وَ مَالِي وَ أُشْرَتِي» را خدمت ائمه معصومین (علیهم السلام) عرض می کنیم؛ این را تأکید می کنیم که همه هستی ما به فدای شما، ولی بسیاری از اوقات این شعارها و این اندیشه و عقیده در مقام عمل به امتحان کشیده

نمی‌شوند؛ البته در همین حد که شعار می‌دهیم، اعتقاد داریم و اعتقادمان را حفظ می‌کنیم، خیلی ارزشمند است؛ ولی گاهی مثل آنچه در زمان ظهور رخ خواهد داد، همه این شعارها به امتحان کشیده می‌شوند و شعاردهندگان در معرض آزمایش الهی قرار می‌گیرند. وقتی ادعا میشود که همه چیز ما فدای اهل بیت علیهم‌السلام، می‌گویند: بفرمایید! اینجاست که مدعی، سقوط خواهد کرد. پروردگار عالم هم انتظار دارد با این همه مشاهدات و نصرت‌های الهی و کثرت نفوس و اقتدار مؤمنین، آنها از عهده سخت‌ترین امتحان‌ها بریابند.

حال باید به نظاره نشست و دید با فشار و هجوم اقتصادی موجود، مردم چگونه هنرمندانه و با معرفت وارد ماجرا می‌شوند و خودشان عرصه را اداره و مدیریت می‌کنند، از جیب خودشان خرد خرد می‌گذارند که پرچم اباعبدالله الحسین علیه‌السلام سرافراز بماند.

ابواسماعیل می‌گوید: به امام باقر علیه‌السلام گفتم: فدایت شوم! شیعیان، پیش ما زیادند.

امام فرمود: آیا ثروتمند به نیازمند مهربانی می‌کند؟

آیا نیکوکار از گنه‌کار می‌گذرد؟ و آیا به هم کمک مالی می‌کنند؟

گفتم: خیر. فرمود: اینها شیعه نیستند.

شیعه، کسی است که این طور عمل کند.

رسالت ارکان هیأت در ترویج شعار

به تناسب بحث دارایی و مال، ما می‌توانیم از شعار «بَنَفْسِیْ اَنْتَ وَاَهْلِیْ وِمَالِی» استفاده‌ای ناب ببریم و حول این موضوع در هیأت خودمان حرف بزنیم؛ چه سخنان منبری‌مان، چه مدح و مرثیه‌ای که ستایش‌گر می‌خواند. در این عبارت می‌گوییم: آقا جان! دارایی‌ام، خانواده‌ام و خودم فدای شما. اگر ما دارایی‌مان را فدای شیعیان و محبان ابا عبدالله الحسین (علیه السلام) کنیم، این فدا کردن و خرج کردن دارایی، در طول فدا شدن دارایی‌مان برای سیدالشهداء (علیه السلام) است.

هدف این بود که با این شعار این گفتمان را زنده کنیم که کمک کردن به شیعه امیرالمؤمنین (علیه السلام) و محبین سیدالشهداء (علیه السلام) و بلند کردن علم گفتمان خدمات اجتماعی در هیأت، بنابر روایت رسیده از معصومین (علیهم السلام) همان بذل جان و مال در راه سیدالشهداء (علیه السلام) است. این‌ها در طول هم تعریف می‌شود. آن جا که فرمودند: محبت به شیعیان ما محبت به ما است، کمک به شیعیان ما کمک به ما است، دستگیری از شیعیان ما مورد توجه ما است و انگار کسی دارد به ما توجه می‌کند و عنایت می‌کند.^۱

۱. وقتی برادر مؤمنی نیاز خود را به مؤمنی عرضه می‌کند این عرضه نعمتی است از خداوند که به سوی او فرستاده شده است پس اگر مؤمن نیازی او مرا برطرف کند این کار، او را به ولایت ما می‌رساند و او به ولایت خدا متصل است. (بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۳۱۳)
ابواسماعیل می‌گوید: به امام باقر (علیه السلام) گفتم: فدایت شوم! شیعیان، پیش ما زیادند. امام فرمود: آیا ثروتمند به نیازمند مهربانی می‌کند؟ آیا نیکوکار از گنهکار می‌گذرد؟ و آیا به هم کمک مالی می‌کنند؟ (تا برابر هم شوند و عدالت برقرار باشد)؟ گفتم: خیر، فرمود: اینها شیعه (حقیقی) نیستند، شیعه، کسی است که این طور عمل کند. (کافی، ج ۲، ص ۱۷۳، حدیث ۱۱) و نمونه‌های فراوان دیگری از روایات

سید و مولا حسین، آرام دل‌ها حسین
زمزمه عاشقان، یاحسین و یاحسین

ندارم غیر تو فکر و خیالی
بنفسی انت و اهلی و مالی

۶۶۴۰۳۳۴۳
www.ido.ir
pr@ido.ir

۰۲۵ ۳۲۹۲ ۸۹ ۵۱
۳ ۰۰۰ ۱۵۲۲
www.۱۵۲۲.org
info@۱۵۲۲.org